

ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS Nr. 059

TURINYS

I DALIS: BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS	2
1. SAŪKOS	2
2. IKISUTARTINĖS DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS, PAREIGOS IR DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO TVARKA	2
3. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS. DRAUDIMO APSAUGOS PRADŽIA. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMAS IR NUTRAUKIMAS	3
4. DRAUDIMO SUMA	4
5. DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS	4
6. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS	4
7. SAUGUMO REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS	4
8. DRAUDĖJO PAREIGOS GRĖSIANT AR ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI	5
9. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS	5
10. DRAUDĖJO TEISIŲ Į ŽALOS ATLYGINIMĄ PERĖJIMAS DRAUDIKUI (SUBROGACIJA)	6
11. TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS	6
12. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)	6
13. GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA	6
14. DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ	6
15. INFORMACIJOS KITAI DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIAI TEIKIMO TVARKA	6
II DALIS: TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS	7
16. BENDROSIOS TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS	7
17. APDRAUDŽIAMOS RIZIKOS (DRAUDŽIAMIEJI IR NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI BEI APRIBOJIMAI)	9
18. ŽALOS IR IŠMOKOS DYDŽIO NUSTATYMAS	11

I DALIS: BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

1. SĄVOKOS

Sąvokos, naudojamos bet kur draudimo sutartyje, turi tokią reikšmę:

1.1. Apdraustasis sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;

Civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami; turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.

Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, apdraustuoju yra laikomas draudėjas. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.

1.2. Draudikas Uždaroji akcinė bendrovė draudimo kompanija „PZU Lietuva“. Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

1.3. Draudimo apsauga Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

1.4. Draudimo įmoka (premija) Draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.

1.5. Draudimo interesas Nuostolis, kurį gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.

1.6. Draudimo išmoka Pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

1.7. Draudimo laikotarpis Laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenurodyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo terminu. Draudimo terminas – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, draudimo sutarties šalims sąžiningai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus. Fiksuoto termino draudimo sutartis – draudimo sutartis, kuri galioja tik draudimo sutartyje nustatytu draudimo terminu. Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.

1.8. Tęstinė draudimo sutartis Draudimo sutartis, kuri, draudėjui ir draudikui sutarus, galioja draudimo sutartyje nustatytais draudimo terminais ir yra automatiškai pratęsiama sekančiam draudimo terminui, bet ne ilgesniam kaip vieneri metai, jei nei viena iš draudimo sutarties šalių ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo termino pabaigos neinformuoja kitos šalies apie draudimo sutarties nepratęsimą. Draudimo sutartis laikoma tęstine, jei tai yra nurodyta draudimo liudijime.

1.9. Draudimo liudijimas Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

1.10. Draudimo objektas Draudėjo/apdraustėjo turiniai interesai, susiję su apdraustu turtu, asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

1.11. Draudimo rizika Draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus, įskaitant nuostolio dydį.

1.12. Draudimo suma Draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo

sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

1.13. Draudimo sutartis Draudimo sutartimi draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, įsipareigoja išmokėti draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuotą draudimo išmoką, jei draudėjas laiku sumoka sutartas draudimo įmokas ir tinkamai įvykdo kitas draudimo sutartyje numatytas prievolės. Draudimo sutartį sudaro:

- draudimo liudijimas ir visi jame nurodyti priedai;
- draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos);
- bet kokia sudarant draudimo sutartį draudiko paprašyta ir draudėjo raštu pateikta informacija apie apdraudžiamą riziką, įskaitant prašymą sudaryti draudimo sutartį.
- Draudimo taisyklės – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro:
 - Bendrosios draudimo sutarties sąlygos;
 - Draudimo sąlygos;
 - Papildomos draudimo sąlygos.

Draudimo liudijime yra nurodoma, kurios iš draudimo sąlygų bei papildomų draudimo sąlygų bus taikoma draudimo sutarčiai.

1.14. Draudimo vertė Draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.

1.15. Išskaita Išreikštas fiksuota pinigų suma ar procentais, ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo yra mažinama draudimo išmoka.

1.16. Besąlyginė išskaita reiškia, kad nurodyta išskaitos suma bus išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita yra besąlyginė.

1.17. Sąlyginė išskaita Reiškia, kad draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi išskaitos sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei iš-skaita, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant išskaitos. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais ir apdraustėjo, paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

1.18. Neatšaukiamas naudos gavėjas Naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustėjo) atšauktas ar pakeistas.

1.19. Nedraudžiamasis įvykis Draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

1.20. Nukentėjęs trečiasis asmuo Civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kuriam draudėjas ar apdraustasis padarė žalos.

1.21. Saugumo reikalavimai Pareiga laikytis reikalavimų, išvardintų draudimo sutartyje, nustatytų teisės aktų ar kitaip nurodytų raštu, skirtų apsaugoti nuo žalos ar apriboti galimybę žalai atsirasti.

1.22. Subrogacija Draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (atgėžtinio reikalavimo teisė)

2. IKISUTARTINĖS DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS, PAREIGOS IR DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO TVARKA

2.1. Pareiga atskleisti informaciją

2.1.1. Prieš sudarant draudimo sutartį, jei draudimo sąlygos numato arba draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, draudėjas privalo pateikti raštu prašymą sudaryti draudimo sutartį ir/ar kitus dokumentus, suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikos bei galimų nuostolių

dydžio įvertinimui.

Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos draudimo sutarties sąlygose (įskaitant taisykles, draudimo liudijimą, rašytinį draudėjo prašymą, raštu draudikui suteiktą informaciją).

2.1.2. Draudėjas privalo pranešti draudikui apie visas draudimo sutartis, pagal kurias draudžiamas objektas yra apdraustas nuo tų pačių rizikų.

2.1.3. Draudėjas ir/ar apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos pilnumą ir tikslumą.

2.1.4. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti ir raštu pateikti draudikui bet kokią sudarant draudimo sutartį pateiktą klaidingą ar nepilną informaciją.

2.1.5. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas ir/ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nuslėptos, išnyko iki draudžiamąjį įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.

2.1.6. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, tai draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba neatsako į Draudiko pasiūlymą per vieną mėnesį, tai draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

2.1.7. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie minėtas esmines aplinkybes, tai įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta, žinant nepateiktą informaciją, santykiui.

2.1.8. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, tai jis per du mėnesius nuo sužinojimo, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.

2.2. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį.

2.2.1. Prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreiškta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelti pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ir/ar kitus reikalavimus.

2.2.2. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasties.

2.3. Draudimo sutarties sudarymas pagal standartines ar individualias draudimo sąlygas.

2.3.1. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sąlygomis, arba pagal iš anksto sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.

2.3.2. Draudikas privalo sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo taisyklėmis ir prieš sudarant draudimo sutartį įteikti jų kopiją draudėjui.

2.3.3. Jei draudimo taisyklių sąlygos prieštarauja draudimo sutartyje numatytoms individualioms draudimo sąlygoms, pirmenybė visada teikiama individualiai draudimo sutarties šalių aptartoms sąlygoms.

2.4. Draudėjo pareiga informuoti naudos gavėją, apdraustąjį ar trečiuosius asmenis.

Draudėjas privalo tinkamai pranešti naudos gavėjui, apdraustajam ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises pagal šią draudimo sutartį, draudikas turi teisę remtis tuo, kad draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos.

3. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS. DRAUDIMO APSAUGOS PRADŽIA. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMAS IR NUTRAUKIMAS.

3.1. Draudimo sutarties įsigaliojimas.

3.1.1. Draudimo sutartis sudaroma draudimo sutarties šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam draudimo terminui. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val., jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirma dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatytas draudimo įmokos ar jos pirmos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis.

3.1.2. Draudimo sutartis gali būti fiksuoto termino arba tęstinė. Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.

3.1.3. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems po draudimo sutarties įsigaliojimo. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo, tai tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki sutarties įsigaliojimo, nežinojo.

3.2. Draudimo sutarties pasibaigimas ir nutraukimas.

3.2.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo liudijime nurodytą dieną 24:00 val., jei draudimo liudijime nėra nurodytas kitas laikas.

3.2.2. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą:

- jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje;
- jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;
- jei pasikeičia apdrausto turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudėjas (Pvz. draudėjas išsiperka turtą lizingo ar kitu būdu);
- jei yra kiti įstatymų ar draudimo sutarties nustatyti sutarčių ir/ar pareigų galiojimo pasibaigimo pagrindai.

3.2.3. Draudėjas bet koku atveju turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui ne vėliau prieš 30 dienų.

3.2.4. Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 14 kalendorinių dienų, jeigu:

- draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir/ar nepašalino draudiko iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galiojimo metu nurodytų trūkumų, kas yra laikoma esminiu draudimo sutarties pažeidimu;
- draudėjas ar apdraustasis tyčia sukėlė žalą;
- draudėjas ar apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, apgaulingai pateikė draudikui neteisingą ar nepilną informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudimo išmokos dydį, neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką.

3.2.5. Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jei Draudėjas neinformuoja jo apie draudimo sutarties galiojimo metu padidėjusią draudimo riziką arba kreiptis į teismą

dėl draudimo sutarties nutraukimo, jei Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų (taip pat žr. šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 6.2 bei 6.3 punktą).

3.2.6. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu.

3.2.7. Draudiko teisė nutraukti draudimo sutartį, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, yra apibrėžta šių bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 5.6., 5.7. punktuose.

3.2.8. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatų ar draudimo sutarties sąlygose numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.

3.3. Atsiskaitymo tvarka nutraukus draudimo sutartį

3.3.1. Jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigia prieš sutartą datą, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį, proporcingą draudimo sutarties galiojimo terminui.

3.3.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra gražinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama remiantis šių bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.2.4 punktu.

3.3.3. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, draudikas visais atvejais iš gražintinos įmokos dalies išskaičiuoja:

- a) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30% įmokos už nepanaudotą draudimo terminą);
- b) draudimo išmokas, mokėtas pagal tą draudimo sutartį;
- c) nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

3.3.4. Draudikas privalo gražinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo terminą, jeigu draudimo sutartis nutraukiama dėl to, kad po jos įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.).

4. DRAUDIMO SUMA

4.1. Nevisiškas draudimas

4.1.1. Jei nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo atlyginti tik tą dalį patirtų nuostolių, kuri yra proporcinga draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

4.1.2. Draudimo sutartyje gali būti nustatyta ir didesnė draudimo išmoka, bet ne didesnė už draudimo vertę.

4.2. Draudimas, viršijantis draudimo vertę, ir jo teisinės pasekmės

4.2.1. Draudžiant turtą ar turtinę riziką, draudimo suma negali viršyti draudimo vertės.

4.2.2. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Draudikas neatlygina daugiau nei būtina padengti nuostolius.

4.2.3. Jei draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

4.2.4. Aukščiau nurodyto šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.3.2 punkto nuostata taikoma ir tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis, sudarytas su skirtingomis draudimo įmonėmis. Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį.

4.3. Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos, draudėjas (naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo įmone. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma

pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

5. DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS

5.1. Draudimo įmokos dydį paskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.

5.2. Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime nurodytais terminais. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje, arba gavus draudimo įmoką grynais pinigais.

5.3. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

5.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatyto laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas privalo tai pranešti draudėjui raštu, nuroydamas, kad per 15 dienų nuo pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujintas tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį.

5.5. Jei draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu, draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

5.6. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl įmokos nesumokėjimo tęsiasi ilgiau nei 3 mėnesius, tai draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju draudikas turi teisę į iki draudimo sutarties sustabdymo nesumokėtas draudimo įmokas. Apie vienašališką sutarties nutraukimą draudikas neprivalo atskirai pranešti.

5.7. Jei draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, pranešimas apie nesumokėtą įmoką nėra siunčiamas. Jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis yra nesumokama, draudimo sutartis nutrūksta nuo tos dienos, kurią turėjo būti sumokėta draudimo įmoka.

6. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS

6.1. Draudėjas ir/ar apdraustasis privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti draudiką apie bet kokį esminių aplinkybių, nurodytų sudarant draudimo sutartį ar nustatytų draudimo liudijime ar kituose draudimo sutarties dokumentuose, kurios padidina ar gali padidinti draudimo riziką ir kurių draudikas nežinojo sudarant draudimo sutartį, pasikeitimą.

6.2. Draudikas, kai jam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnę draudimo įmoką, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties pakeitimo ar nutraukimo.

6.3. Jei draudėjas ir/ar apdraustasis nevykdo savo pareigos informuoti draudiką apie padidėjusią riziką, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti patirtus nuostolius, tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

6.4. Jei draudimo rizika sumažėja, draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jei Draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

7. SAUGUMO REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS

7.1. Draudėjas ir/ar apdraustasis privalo laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo sutartyje, ar nustatytų teisės norminiuose aktuose.

7.2. Draudėjas privalo suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant, ar draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, įskaitant saugumo reikalavimus.

7.3. Jei draudėjas nesilaiko saugumo reikalavimų, draudikas turi teisę mažinti ar nemokėti draudimo išmokos. Tačiau draudikas negali atsisakyti mokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti tais atvejais, kai saugumo reikalavimų nesilaikymas neturėjo jokios įtakos žalos atsiradimui.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS GRĘSIANT AR ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

8.1. Draudėjas, apdraustasis bei naudos gavėjas, jei jie žino apie draudimo sutartį ir ketina pasinaudoti savo teise į draudimo išmoką, sužinoję apie draudžiamąjį įvykį ar aplinkybes, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, privalo nedelsiant:

- a) atsižvelgiant į galimybes ir aplinkybes imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti;
- b) apie tai pranešti atitinkamoms institucijoms ir/ar tarnyboms (pvz. policija, greitoji pagalba, priešgaisrinė tarnyba, avarinės tarnybos ir pan.);
- c) pranešti draudikui ar jo atstovui, nurodydami žinomą ar numanomą priežastį, akivaizdžiai galinčią sukelti ar sukėlusią draudžiamąjį įvykį;
- d) laikytis visų draudiko nurodymų;
- e) suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis (patikrinti turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kitus dokumentus).

8.2. Apie draudžiamąjį įvykį draudėjas ir/ar apdraustasis privalo raštu informuoti draudiką draudimo sąlygose nustatytais terminais.

8.3. Draudėjas privalo pateikti draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos, ir bendradarbiauti su draudiku, įgyvendinant jo atgręžtinio reikalavimo teisę.

8.4. Jei draudėjas ir/ar apdraustasis nesilaiko aukščiau nustatytų reikalavimų, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo.

8.5. Draudikas atlygina visas būtinas išlaidas, patirtas vykdant reikalavimą užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti, net jei tokiu atveju yra viršijama draudimo suma. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

9. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

9.1. Teisė į draudimo išmoką

9.1.1. Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisė į draudimo išmoką turi tik asmuo (draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisė į draudimo išmoką turi nukentėjęsysis trečiasis asmuo, o jei draudėjas ar apdraustasis atlygino žalą, tada teisė į draudimo išmoką turi draudėjas ar apdraustasis.

9.1.2. Jei pagal draudimo sutartį draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis), tai draudimo išmoka yra mokama apdraustajam arba naudos gavėjui.

9.1.3. Teisę reikalauti, kad būtų išmokėta draudimo išmoka, turi draudėjas, o įstatyme ir (ar) draudimo sutartyje nustatytais atvejais – naudos gavėjas arba nukentėjęs trečiasis asmuo. Jei išmokėti draudimo išmoką reikalauja naudos gavėjas arba nukentėjęs trečiasis asmuo, draudikas turi teisę prieš jį panaudoti visus prieš draudėją turimus atsikirtimus.

9.1.4. Kiekvienas apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau draudėjas turi teisę tartis su draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent apdraustasis yra nurodytas kaip naudos gavėjas.

9.2. Pareiškėjo pareigos: Draudėjas, apdraustasis ir/ar tretysis asmuo privalo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjo įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingus nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz. policijos pažyma, nuosavybės teisės pažymėjimas, sąskaitos-faktūros, kvitai, sąmatos, buhalterinės apskaitos dokumentai, medikų pažymos ir pan.), kurie patvirtina draudžiamąjo įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan.

9.3. Draudimo išmokos mokėjimo terminai

9.3.1. Draudikas neturi teisės mokėti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs draudžiamąjo įvykio buvimu ir nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

9.3.2. Draudimo išmoka yra išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjo įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui.

9.3.3. Jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjo įvykio tyrimo eigą.

9.3.4. Jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią draudimo sutarties šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

9.3.5. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą, jei prieš draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją ar bet kurio iš jų atstovus, yra pareikštas civilinis ieškinys ar pradėtas ikiteisminis tyrimas, susietas su draudžiamuoju įvykiu, ir yra prasidėjęs teisminis nagrinėjimas – iki teismo nagrinėjimo pabaigos, bei kitais draudimo sutartyje ar įstatymais numatytais atvejais.

9.3.6. Draudimo išmoka yra mokama į raštu nurodytą draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą.

9.4. Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

9.4.1. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios.

9.4.2. Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų. Draudikas šiame punkte nustatytais sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą iš draudėjo ar apdraustojo.

9.4.3. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei draudėjas ir/ar apdraustasis, ir/ar naudos gavėjas:

- a) tinkamai neinformuoja draudiko, tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
- b) nesiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
- c) nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
- d) nesilaiko saugumo reikalavimų;
- e) nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;
- f) nesiima priemonių, kurios įgalintų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens ar veikia tokiu būdu, kad sukeltų sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimą

teisę (subrogaciją).

9.4.4. Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaulė, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą.

9.4.5. Draudėjas netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.

9.4.6. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigražinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigražinti mokesčių suma. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to išskaita.

9.4.7. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.

9.4.8. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, priežastinį ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

9.4.9. Jei išmokėjus draudimo išmoką, paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko rašytiniu reikalavimu per 30 kalendorinių dienų draudėjas privalo gražinti draudikui visą draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus atvejus, numatytus įstatymais.

9.5. Draudimo įmokos įskaitymas

9.5.1. Į draudimo išmoką įskaitoma nesumokėta draudimo įmoka, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitos laiku nesumokėtos sumos.

9.5.2. Jei išmokėjus draudimo išmoką draudimo sutartis pasibaigia, į draudimo išmoką įskaitomos visos pagal tą draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.

10. DRAUDĖJO TEISIŲ Į ŽALOS ATLYGINIMĄ PERĖJIMAS DRAUDIUI (SUBROGACIJA)

10.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina draudėjo ar apdraustojo teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais.

10.2. Subrogacija netaikoma įstatymų numatytais atvejais (pvz. draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, civilinės atsakomybės draudimo atveju).

10.3. Draudėjas (naudos gavėjas) privalo perduoti draudikui visą informaciją, kuri yra būtina, kad draudikas tinkamai įgyvendintų jam perėjusią reikalavimo teisę.

10.4. Jeigu draudėjas (naudos gavėjas) atsisakė savo reikalavimo teisės arba ją įgyvendinti tapo negalima dėl draudėjo (naudos gavėjo) kaltės, tai draudikas atleidžiamas visiškai ar iš dalies nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti gražinti jau išmokėtą išmoką.

11. TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS

11.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.

11.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo ne vėliau kaip prieš du mėnesius paskelbti mažiausiai 2-juose dienraščiuose, platinamose visoje Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje.

11.3. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Gražinamos įmokos apskaičiavimo tvarka aprašyta šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.3.3. punkte.

11.4. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų

pagal draudimo sutartį, be rašytinio draudiko pritarimo.

12. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

12.1. Draudimo sutarties šalis yra atleidžiama nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jeigu ji įrodo, kad sutartis neįvykdyta dėl aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui (force majeure aplinkybės).

12.2. Jei draudimo sutarties šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl force majeure aplinkybių, ji privalo raštu pranešti tai kitai šaliai apie šias aplinkybes bei jų įtaką sutarties vykdymui. Pranešimas turi būti išsiųstas ne vėliau kaip per 14 dienų, kai šalis sužinojo ar turėjo sužinoti apie force majeure aplinkybes.

12.3. Draudimo sutarties šalis, davusi pranešimą, yra atleidžiama nuo prievolių vykdymo tol, kol force majeure aplinkybės neleidžia įvykdyti prievolių.

13. GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIUI SPRENDIMO TVARKA

13.1. Ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei draudimo sutarties šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas teisme, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

14. DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

14.1. Jei draudimo sutarties šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

15. INFORMACIJOS KITAI DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIAI TEIKIMO TVARKA

15.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.

15.2. Pranešimai draudėjui siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu arba paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, išsiųstas elektroniniu laišku draudėjo elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba laišku draudėjo adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba perduotas draudėjo fakso numeriu, nurodytu draudimo liudijime, arba įteiktas draudėjui adresu, nurodytu draudimo liudijime, naudojantis kurjerio paslaugomis, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie adresą pasikeitimą.

15.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:

15.3.1. kai siunčiama elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu – kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos;

15.3.2. kai siunčiama paštu:

15.3.2.1. paštu paprastu laišku – pranešimas laikomas įteiktas tinkamai praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo;

15.3.2.2. paštu registruotu laišku – pranešimo gavimo diena (pranešimo gavimo diena nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę).

15.3.3. kai siunčiama per kurjerį – diena, kurią draudėjui yra įteikiamas pranešimas.

II DALIS: TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS

16. BENDROSIOS TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS

16.1. Draudimo tikslas

Uždaroji akcinė bendrovė draudimo kompanija „PZU Lietuva“ (toliau – „Draudikas“) šių turto draudimo sąlygų ir Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų pagrindu įsipareigoja atlyginti draudėjui tiesioginę materialią žalą dėl apdrausto objekto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo, sukulto staiga, netikėto ir nenumatyto įvykio, apibrėžto šiose turto draudimo sąlygose ir įvykusio draudimo sutarties galiojimo metu, ir kitas išlaidas, atskirai nurodytas šiose turto draudimo sąlygose ir/ar kitur draudimo sutartyje.

16.2. Draudimo objektas

Draudimo objektu yra turtas, nurodytas draudimo liudijime ir esantis įvardintoje vietoje: pastate, patalpoje, teritorijoje (toliau tekste – draudimo vieta).

16.2.1. Pastatai

16.2.1.1. Draudimo objektu yra pastatas, jo dalis, patalpa pastate (toliau tekste – pastatas), nurodyti draudimo liudijime. Pastatais yra laikomi objektai, pastatyti naudojant statybines medžiagas ir tvirtai sujungti su žeme. Jų buvimo vietos pakeisti negalima, nesumažinus jų vertės ar ekonominės paskirties.

16.2.1.2. Pastatų laikomos jo sudėtinės dalys, viso apdraudžiamo pastato eksploatacijai ir/ar aptarnavimui skirti pagal paskirtį ir prigimtį stacionarūs (nekilnojami) vidaus įrengimai ir stacionarūs statiniai, konstrukcijos bei įranga, tokie kaip:

- šildymo, šaldymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujų, elektros tiekimo, lietaus nuotekų sistemos, vėdinimo, kondicionavimo, kontrolės ir komunikacijos įranga ir prietaisai, esantys pastato viduje;
- lifantai, eskalatoriai ir panaši įranga (išskyrus įrenginius, naudojamus gamybos procese);
- pastate esantys draudėjui priklausantys ir viso pastato aptarnavimui skirti kabeliai, vamzdžiai ir talpos, priklausantys įrangai, įvardinti a) dalyje;
- draudėjui priklausantys ir pastato aptarnavimui skirti stacionarūs vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, skysto kuro, dujų, garo vamzdžiai, elektros kabeliai, esantys pastato išorėje įmonės teritorijos ribose iki jų jungties su bendro naudojimo tinklais.

16.2.1.3. Draudimo objektu nėra laikoma:

- įranga, įrengimai, laidai ir vamzdžiai, naudojami išimtinai verslui, vykdomam draudimo vietoje, arba prijungti prie gamybinių mechanizmų ir/ar įrangos;
- gruntas ar žemė, kuri yra po žemutiniu aukštu ir žemiau pamato perdengimo plokštės;
- kita žemė pastatui priklausančioje teritorijoje.

16.2.1.4. Draudimo apsauga negalioja apleistų, avarinės būklės, nugriovimui skirtų, savavališkai, be suderinto statybos projekto pastatytų pastatų atžvilgiu, nebent tai yra individualiai aptarta draudimo sutartyje.

16.2.2. Kilnojamas turtas

16.2.2.1. Draudimo objektu yra laikomas kilnojamas turtas, nurodytas draudimo liudijime ir esantis draudimo vietoje.

16.2.2.2. Draudimo apsauga taip pat galioja apdraustam kilnojamam turtui, kuris buvo laikinai perkeltas iš draudimo vietos, jei tai buvo būtina dėl įvykusio ar realiai grėsusio draudžiamojo įvykio. Draudėjo pareiga saugoti turtą išlieka ir minėto perkėlimo atveju.

16.2.2.3. Jeigu nėra sutarta kitaip ir nurodyta draudimo liudijime, nėra apdraudžiami:

- duomenys ir programinė įranga informacinių technologijų įrenginiuose, duomenų laikmenose;
- brėžiniai, bylos, modeliai, šablonai, rankraščiai, dokumentai, kartotekos, buhalterinės knygos, archyvai;
- motorinės transporto priemonės ir savaeigės mašinos

bei įranga, o taip pat jų priedai (priekabos ir pan.), išskyrus atvejus, kai tai yra prekių atsargos prekybos salonuose ar sandėliuose;

- orlaiviai;
- registruojami laivai ir valtytės;
- pinigai ir vertybiniai popieriai, kuponai, loterijos bilietai, akcijos, paskolos raštai, čekiai, kiti dokumentai, pakeičiantys apyvartoje grynuosius pinigus, brangieji metalai, jų lydiniai bei dirbiniai, brangakmeniai ir jų dirbiniai, juvelyriniai dirbiniai, kolekcijos, meno kūriniai, antikvariniai daiktai; g) augalai ir gyvūnai.

16.2.3. Būsimos investicijos

Draudėjui ir draudikui sutarus ir nurodžius draudimo sutartyje draudimo sumą, gali būti apdraustos ir planuojamos draudėjo investicijos į kilnojamą ar nekilnojamą turtą.

16.3. Papildomi nuostoliai ir išlaidos

16.3.1. Draudikas taip pat atlygina:

- nuostolius dėl apdrausto turto vagystės, sugadinimo, sunaikinimo jei tai yra tiesioginė ir neišvengiama draudžiamojo įvykio pasekmė;
- žalą apdraustam turtui dėl šalčio, karščio, drėgmės ar panašių priežasčių, jei ji kyla tiesiogiai dėl draudžiamojo įvykio ir yra neišvengiama draudžiamojo įvykio pasekmė.

16.3.2. Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kita draudimo suma, draudikas, neviršydamas 10% nuostolio sumos, bet ne daugiau nei 50.000 Lt visam draudimo sutarties laikotarpiui, atlygina būtinas ir protingas išlaidas, skirtas draudžiamojo įvykio vietai sutvarkyti ir išvalyti, t.y. nugriauti ar demontuoti apdrausto sugadinto turto liekanas, išgabenti jas į artimiausią sąvartyną.

16.4. Draudimo suma ir draudimo vertė

16.4.1. Turtas yra apdraudžiamas sutarta draudimo suma, nurodyta draudimo liudijime kiekvienai objektų grupei arba kiekvienam objektui atskirai.

16.4.2. Draudimo suma negali viršyti tikrosios apdraudžiamo turto vertės (apie draudimo sumos ir draudimo vertės neatitikimą žr. Bendrosios draudimo sutarties sąlygos, 6 punktas).

16.4.3. Turto vertę, sudarant draudimo sutartį, nurodo draudėjas. Draudėjas turi atsižvelgti į galimą turto vertės padidėjimą draudimo laikotarpiu. Jeigu draudimo sutartis yra tęstinė, keičiantis turto vertėms dėl kainų augimo ir/arba nusidėvėjimo, prievolė peržiūrėti draudimo sumas, kad būtų išvengta nevisiško (proporcinio) draudimo ar draudimo padidinta verte, tenka draudėjui.

16.4.4. Draudimo vertė gali būti:

16.4.4.1. nauja vertė:

- pastatams – tai statybinė (atkūrimo kaštų) vertė, t.y. tokios pat paskirties, konstrukcijos, matmenų, apdailos standarto, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą, būdingos tai vietai naujo pastato pastatymo išlaidos, įskaitant išlaidas konstravimui bei projektavimui;
- kilnojamam turtui – tai išlaidos tokios pat paskirties, rūšies, tipo, kokybės, galingumo ir kitų parametrų naujam turtui įsigyti ar pagaminti, įskaitant išlaidas transportavimui ir/ar montavimui ir kitus būtinus kaštus;

16.4.4.2. likutinė vertė – tai nauja vertė, atėmus nusidėvėjimą;

- pastatams – tai statybinė vertė, atskaičius nusidėvėjimą;
- gamybinei, techninei, prekybinei, kitai įrangai bei inventoriui – tai išlaidos tokios pat paskirties, rūšies, kokybės, galingumo, amžiaus ir kitų parametrų nenaujam turtui įsigyti, įskaitant išlaidas transportavimui ir/ar montavimui ir kitus būtinus kaštus. Draudėjui pageidaujant, turtas gali būti draudžiamas likutine balansine turto verte.

Laikoma, kad turto draudimo vertė yra likutinė vertė, jei turtas nusidėvėjęs daugiau nei 60%.

Turtas, nusidėvėjęs mažiau nei 60% gali būti draudžiamas likutine verte, kai dėl to yra sutariama

individualiai.

16.4.5. Pridėtinės vertės mokestis (PVM) įtraukiamas į turto vertę ir atlyginamas išmokant draudimo išmoką tik tada, kai draudėjas, sudarydamas draudimo sutartį, pateiktuose dokumentuose draudikui nurodo, kad praradus turtą ar jį visiškai sugadinus, PVM iš biudžeto nebus gražinamas.

16.4.6. Draudėjui ir draudikui sutarus, turtas gali būti apdraustas (draudimo būdas):

16.4.6.1. visa verte, t.y. kai sutarta draudimo suma yra lygi draudimo vertei;

16.4.6.2. kai sutarta draudimo suma yra mažesnė nei draudimo vertė, tai laikoma, kad turtas yra apdraustas proporciniu draudimu. Tokiais atvejais atlyginama nuostolių dalis yra proporcinga draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui draudžiamojo įvykio dieną (apie draudimo sumos ir draudimo vertės neatitikimą žr. Bendrosios draudimo sutarties sąlygos, 6 punktas);

16.4.6.3. pirmosios rizikos draudimu, kai draudiko atsakomybė (išmoka) yra ribojama tam tikra suma (draudimo suma) ir visi dėl draudžiamojo įvykio patirti nuostoliai (įskaitant tiesioginę žalą ir visas numatytas papildomas išlaidas) yra atlyginami iki draudimo sutartyje nurodytos sumos, nepriklausomai nuo to, koks yra turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykis.

16.5. Draudimo įmokos skaičiavimas

16.5.1. Draudimo įmokos skaičiavimo pagrindas – turto vertė.

16.5.2. Draudikas turi teisę nustatyti minimalią draudimo įmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, minimali draudimo įmoka yra 100 Lt. Minimali draudimo įmoka nėra mažinama taikant nuolaidas, draudžiantis trumpesniam nei vienerių metų laikotarpiui.

16.5.3. Draudimo įmokos tarifui turi įtakos:

- apdraudžiamos rizikos;
- vykdoma veikla;
- vieta, kurioje yra turtas;
- pastatų ir patalpų pagrindinių konstrukcijų statybinės medžiagos;
- turto būklė bei nusidėvėjimas;
- priešgaisrinės ir kitos apsaugos sistemos;
- atstumas nuo potencialių pavojaus šaltinių;
- kiti faktoriai, kuriuos Draudikas prašo įvardinti raštu prieš sudarant draudimo sutartį.

16.6. Esminės aplinkybės, didinančios draudimo riziką

Esminėmis aplinkybėmis, didinančiomis ar galinčiomis padidinti draudimo riziką, yra:

- turto naudojimo paskirties pasikeitimai;
- turto saugojimo sąlygų pasikeitimai;
- degių, sprogių medžiagų, apie kurias sudarant draudimo sutartį nežinojo draudikas, saugojimas;
- veiklos pobūdžio, technologijų pasikeitimai;
- statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbai;
- apsaugos sistemų ir priemonių būklės pablogėjimas;
- bet kokios kitos informacijos, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitaip pateiktos draudikui sudarant draudimo sutartį, pasikeitimas.

16.7. Saugumo reikalavimai

Draudėjas privalo laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime, jo prieduose ir Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose, o taip pat šių saugumo reikalavimų:

- atliekant darbus su ugnimi turi būti vykdomi draudimo liudijime nurodyti reikalavimai bei norminiai aktai ir/ar priešgaisrinės apsaugos institucijų nustatyti bendrieji reikalavimai tokio pobūdžio darbams. Darbais su ugnimi laikomi tokie darbai, kai kyla žiežirbos arba naudojama dujinė liepsna, kita atvira liepsna arba karšto oro srovė;
- draudėjas įsipareigoja visas pagrįstai reikalingas turto apsaugos priemones ir signalizacijas, kurios yra jo žinioje ir funkcionavo sudarant draudimo sutartį, išlaikyti veikiančias visą draudimo laikotarpį ir pranešti raštu Draudikui apie bet kokius šių sistemų

pakeitimus.

- langai, durys ir kitos angos turto saugojimo vietose turi būti uždaryti taip, kad užtikrintų apsaugą nuo vagysčių ar įsilaužimo. Apsauga ir užraktai turi atitikti apsaugos nuo vagysčių reikalavimus, nurodytus draudimo liudijime arba jo prieduose;
- seifo ar saugyklos durys turi būti užrakinamos po atidarymo, raktas nuo jų neturi būti saugomas toje pačioje patalpoje;
- esama (nurodyta sudarant draudimo sutartį ar jai galiojant) turto apsaugos signalizacija ne darbo metu privalo būti įjungta;
- raktai ir kiti kontrolės prietaisai, apsaugojantys nuo pašalinių asmenų patekimo į patalpas, turi būti neperduodami pašaliniams asmenims ir saugomi taip, kad pašaliniai asmenys negalėtų jais pasinaudoti. Spynos, kurių raktai buvo pavogti, atimti ar pamesti, privalo būti pakeistos nedelsiant;
- jungtys tarp vamzdžių ir su jais sujungtų prietaisų turi atitikti gamintojo, importuotojo ar atitinkamų žinybų pateiktas instrukcijas ir reikalavimus;
- vamzdynai turi būti tinkamai prižiūrimi (nedelsiant pašalinami atsiradę gedimai ir trūkumai) ir apsaugoti nuo užšalimo. Iš vamzdynų turi būti išleistas visas vanduo, jeigu pastatas nėra pakankamai šildomas ir prižiūrimas šaltuoju metų laiku;
- turtas, sandėliuojamas rūsiuose ir pusrūsiuose, kur grindys yra visai ar dalinai (bent jau 1metru) žemiau žemės paviršiaus, turi būti laikomasi mažiausiai 12 cm aukštyje nuo grindų;
- apdraustas turtas turi būti naudojamas, aptarnaujamas, prižiūrimas, remontuojamas ir tvarkomas pagal gamintojo arba importuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. Pastebėti gedimai ir trūkumai turi būti nedelsiant pašalinami. Įrašai apie aptarnavimo procedūras turi būti išsaugomi;
- sisteminės ir vartotojiškos programinės įrangos bei duomenų kopijos turi būti daromos ne rečiau kaip kartą per savaitę, o dvi paskutinės jų kopijos turi būti saugojamos duomenų kaupikliuose (diskeliuose ar panašiai). Viena kopija turi būti saugoma ugniai atspariame specialiai tam skirtame seife. Kita kopija turi būti laikoma atskiroje ugnies rizikos požiuūri zonoje (kitame pastate ar pastato vietoje, į kurį ugnis neišplistų iš pirmosios duomenų saugojimo vietos) arba ji turi būti saugojama specialioje ugniai atsparioje spintoje, ne mažiau nei klasės S60 DIS.

16.8. Draudėjo pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui

16.8.1. Įvykus draudžiamajam įvykiui draudėjas privalo laikytis Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose numatytų pareigų.

16.8.2. Apie draudžiamąjį įvykį draudėjas ir/ar apdraustasis privalo raštu informuoti draudiką ne vėliau kaip per dvi darbo dienas po to, kai apie tą įvykį sužinojo arba turėjo sužinoti.

16.8.3. Draudėjas taip pat privalo parodyti draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas, saugoti sugadintą ar išlikusį turtą, kol jo apžiūrėti atvyks draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą, tačiau bet kokių atveju atlikti apžiūrą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo rašytinio pranešimo apie įvykį gavimo, jeigu draudėjas ir draudikas nesutaria kitaip.

Draudėjo patirtos pagrįstos ir protingos išlaidos, susijusios su turto saugojimu, yra įskaičiuojamos į nuostolio sumą.

16.9. Bendros išimties ir apribojimai

16.9.1. Nepriklausomai nuo draudimo sutartyje numatytų apdraudžiamų rizikų, šiuo draudimu nėra atlyginami nuostoliai dėl bet kokio turto sunaikinimo ar sugadinimo, tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradę, susidarę, kilę dėl ar bet kokių kitu būdu susiję su:

- a) žemės drebėjimu, ugnikalnio išsiveržimu;
- b) slėgio banga, sukelta lėktuvo ar kitokio skraidančio objekto;
- c) defektais, trūkumais, žinomais draudėjui iki draudimo sutarties sudarymo, blogu, netinkamu projektu, statybos, montavimo, grunto tyrimo klaidomis, žinomai brokuotų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimu,;
- d) lietaus, sniego, purvo, vandens įsiveržimo pro neuždarytus ar nesandariai uždarytus langus, duris, kitas angas, kurių neturėtų būti pastato atitvarinėse konstrukcijose, išskyrus atvejus, kai šios angos atsirado dėl apdraustos rizikos;
- e) mikroorganizmais, pelėsiams, grybu, kvapais;
- f) žiurkėmis, vabzdžiais ir kitais parazitais;
- g) neišvengiamais natūraliais procesais (korozija, puvimu, nusidėvėjimu) bei laipsnišku turto savybių praradimu ar pablogėjimu;
- h) požeminio vandens lygio pasikeitimu;
- i) pamatų poslinkiu, sienų skilimu, šlaito erozija – grunto vandens, šlaito paviršiumi tekančio vandens ar stovinčių vandenų ardymu darbu, išskyrus atvejus, kai tai yra tiesioginė draudžiamąjį įvykių pasekmė;
- j) nuostoliais dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios;
- k) jonizuojančia radiacija ar radioaktyviu užteršimu nuo bet kokie branduolinio kuro, bet kokių branduolinio kuro naudojimo atliekų, radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikiu, įskaitant sproгимą;
- l) karu, invazija, užsienio priešų veiksmais, užgrobumu (nepriklausomai nuo to, ar karas paskelbtas ar ne), pilietiniu karu, maištu, revoliucija, sukilimu, masiniais neramumais, karine ar uzurpacine jėga, terorizmu;
- m) konfiskacija, sulaikymu, sunaikinimu, nacionalizavimu, rekvizavimu ar apribojimu valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.

16.9.2. Draudimo apsaugos apribojimas statomam, rekonstruojamam, remontuojamam pastatui ir jame esančiam turtui.

16.9.2.1. Pastato statybos, rekonstrukcijos ar remonto metu pastato ir jame esančio turto atžvilgiu galioja tik draudimo apsauga nuo ugnies rizikos (ugnis, dūmai, suodžiai, žaibas, sproгимas).

16.9.2.2. Draudimo apsauga nuo audros ir kitų gamtinių jėgų galioja tik tuo atveju, jeigu pastato pagrindinės konstrukcijos (išorinės ir vidinės sienos, perdangos, kitos laikinės bei atitvarinės konstrukcijos) jau yra pastatytos, uždengtas ir pilnai sutvarkytas stogas, tinkamai įstatyti visi langai bei durys, kitos angos uždengtos taip, kad nebaigti statybos bei rekonstrukcijos darbai nedidina pavojaus patirti žalą dėl audros ar kitų gamtinių jėgų.

16.9.2.3. Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, statybos, rekonstrukcijos, remonto metu išskaita lygi 2.000 Lt arba draudimo liudijime ar kur nors kitur taisyklėse, ar draudimo sutartyje nurodytai išskaitai, taikant didžiausiąją išskaitos sumą.

16.9.2.4. Pabaigus statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbus įsigalioja draudimo apsauga nuo visų tų rizikų, kurios yra įvardintos draudimo liudijime ar jo prieduose.

17. APDRAUDŽIAMOS RIZIKOS (DRAUDŽIAMIEJI IR NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI BEI APRIBOJIMAI)

Šioje dalyje įvardintos rizikos nebūtinai turi būti visos įtrauktos į draudimo sutartį. Draudimo apsauga galioja tik tų rizikų atžvilgiu, kurios yra nurodytos draudimo liudijime.

17.1. Ugnis

17.1.1. Ugnis, dūmai, suodžiai

17.1.1.1. Draudimas apima žalas, sukeltas nekontroliuojamos ugnies arba dūmų, suodžių, kurie staigiai ir netikėtai kyla ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išplinta išsiveržus iš jo.

17.1.1.2. Draudimas neapima:

- a) žalos elektros prietaisams ir įrangai, jeigu ugnis kyla dėl elektrinių reiškinų, įskaitant elektros srovės poveikį (leistinų įtampos apkrovų viršijimas, izoliacijos defektai, trumpas sujungimas, kontakto nebuvimas, matavimo, reguliavimo ar apsauginių prietaisų gedimai ir pan.) tuose prietaisuose ar įrenginiuose. Vienok, yra atlyginama žala kitam apdraustam turtui, jei gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino tą kitą apdraustą turtą;
- b) žalos objektams, kurie yra skirti šildymui, jei jie buvo ugnies židiniu;
- c) žalos dėl ugnies ar temperatūros poveikio turtui, kuris gamybos proceso metu buvo termiškai veikiamas: lydomas, virinamas, džiovinamas, rūkomas, kepamas, lyginamas ar pan.

17.1.2. Žaibas

17.1.2.1. Draudikas atlygina žalas, sukeltas tiesioginio žaibo įtrenkimo į apdraustą turtą.

17.1.2.2. Draudikas neatlygina nuostolių padarytų dėl netiesioginio žaibo poveikio: viršį-tampių, elektros iškvos ir pan. Išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties kilęs gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą.

17.1.3. Sproгимas

17.1.3.1. Draudikas atlygina žalas, sukeltas sproгимo.

17.1.3.2. Sproгимu laikoma dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staigus sistemos pusiausvyros būsenos pasikeitimas.

17.1.3.3. Draudimas neapima žalų:

- a) prietaisams, įrangai ir įrengimams (katilams, talpoms ir pan.), sukeltų vidinio spaudimo, skysčio slėgio, blogos izoliacijos, gedimų tuose prietaisuose, įrangoje ar įrengimuose;
- b) sukeltų sproгимenų, priklausančių viešosioms institucijoms detonacijos;
- c) sukeltų profesionalių sproginimų ar sproginimų kalnakasyboje, karjeruose;
- d) vidaus degimo varikliui, kurią sukėlė sproгимas tame variklyje.

17.1.4. Valdomų skraidančių aparatų, jų dalių ar

krovinių užkritimas

Draudikas atlygina žalas, kurias sukelia valdomų skraidančių aparatų, jų dalių ar jais pervežamų krovinių užkritimas ant apdrausto turto.

17.1.5. Gesinimo įrangos klaidingas suveikimas

17.1.5.1. Draudikas atlygina žalą, kurią sukelia staigiai ir netikėtai klaidingai suveikusi gesinimo sistema, įrengta ir aptamaujama pagal visus priešgaisrinės apsaugos, gamintojo ar importuotojo reikalavimus.

17.1.5.2. Draudimo apsauga neapima vandens išsiliejimo iš sprinklerinės sistemos, jei tai įvyksta ją įrengiant, išbandant, remonto ar rekonstrukcijos metu.

17.1.6. Išskaita darbams su ugnimi

Jeigu draudžiamasis įvykis kyla dėl ugnies darbų (suvirinimas, pjaustymas elektra ir dujomis, litavimas ir kiti darbai, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali kilti kibirkštys arba medžiagos įkaitinamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojamą), taikoma 5.000 Lt išskaita, tačiau ji negali būti mažesnė nei išskaita, nurodyta draudimo liudijime ar jo prieduose.

17.2. Vanduo

17.2.1. Draudžiamieji įvykiai

17.2.1.1. Draudimas apima žalas, sukeltas staigaus ir netikėto skysčio išsiliejimo ar garų išsiveržimo iš stacionarių pastato viduje esančių:

- a) vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, garo vamzdynų;

- b) lietaus nuotekų sistemos,
- c) sūkurinių vonių ar baseinų vamzdinių;
- d) vamzdžių, įrangos ir prietaisų, nuolatinei prijungtų prie minėtų sistemų;
- e) talpų, skirtų šių medžiagų saugojimui.

17.2.1.2. Draudimo apsauga taip pat apima ir minėtų medžiagų prasisunkimą ar prasiskverbimą iš gretimų patalpų, kai tose gretimose patalpose (apdraustose ar ne) įvyksta šių turto draudimo sąlygų 2.2.1.1 punkte įvardintų sistemų avarija.

17.2.1.3. Draudimo apsauga taip pat apima staigius išsiliejimus, kuriuos sukelia patalpų naudotojų įranga (gamybiniai ar buitiniai įrengimai), su sąlyga, kad ši įranga prijungta prie sistemų ir naudojama pagal gamintojo ir/ar importuotojo reikalavimus bei rekomendacijas, ji turi atjungimo vožtuvą.

17.2.1.4. Draudimas apima žalas išsiliejusiam skysčiui ar išsiveržusiam garui tik su sąlyga, kad draudimo sutartyje yra nurodyta, kad tos medžiagos taip pat yra draudimo objektu.

17.2.2. Apribojimai (nedraudžiamieji įvykiai)

Draudikas neatlygina žalos, sukeltos:

17.2.2.1. lietaus ar tirpstančio sniego vandens, prasisunkusio pro stogo dangą ar išorines pastato sienas, įskaitant išorinių konstrukcijų jungtis, nesandariai uždarytus langus, duris;

17.2.2.2. vandens kaupimosi ar garų kondensavimosi;

17.2.2.3. vandens, išsiliejusio ar išsitaškusio, naudojant jį plovimo tikslams;

17.2.2.4. ulinio ar vamzdžių užtvindymo dėl lietaus, atlydžio ar potvynio;

17.2.2.5. miesto ar visuomeninių tinklų avarijos ar užsikimšimo, išskyrus atvejus, kai dėl to išsilieja skysčiai iš stacionarių pastato vidaus sistemų ar įvyksta pastato vidaus sistemų avarija;

17.2.2.6. drėgmės poveikio, kaip antai: puvinimas, pelėsis, grybas arba kvapas;

17.2.2.7. skysčio ištekėjimo iš stacionarios sistemos prieš priimant ją eksploatacijon;

17.2.2.8. dėl sistemų remonto, rekonstrukcijos, bandymo darbų;

17.2.2.9. skysčio, prasisunkusio per vandens izoliaciją arba vamzdžių jungtis;

17.2.2.10. vamzdinių, izoliacijai ir darbiniam įrengimams, kurie buvo įvykio priežastimi;

17.2.2.11. bet kokiam nenaudojamam, tuščiam, nebaigtam statyti, rekonstruojamam pastatui ir jame esančiam turtui;

17.2.2.12. vandens išsiliejimo iš akvariumų dėl bet kokių priežasčių.

17.3. Vagystė

17.3.1. Vagystė su įsilaužimu ir vandalizmas po įsilaužimo

17.3.1.1. Draudimas apima žalas dėl turto vagystės ar tyčinio sugadinimo, kai į pastatą arba patalpą patenkama:

- a) be draudėjo/apdraustėjo žinios įsilaužiant į užrakintas patalpas, t.y. sugadinant jų konstrukcijas (sienas, stogą, langus duris ir pan.) arba užraktus; arba
- b) pasinaudojus raktu, įgytu apiplėšimo metu arba įsilaužus, kaip nurodyta prieš tai a) dalyje;
- c) iki patalpos uždarymo ir pasislepia jame, jeigu yra pėdsakų, įrodančių šį faktą.

17.3.1.2. Draudimas nedengia nuostolių, patirtų dėl sukčiavimo, suklastotos apskaitos, išekvojimo ar panašių pažeidimų.

17.3.1.3. Draudimo apsauga neapima turto dingimo, pasisavinimo ar vagystės, jeigu:

- a) įvykio aplinkybių neišmanoma nustatyti (nėra įsilaužimo žymių ir nenustatytas plėšimo faktas);
- b) dingimas yra nustatomas tik inventORIZACIJOS metu.

17.3.1.4. Draudimo apsauga negalioja tais atvejais, apsaugos sistemos, kurias draudėjas nurodė esant įrengtas sudarant draudimo sutartį, nebuvo naudojamos arba nebuvo įrengtos.

17.3.2. Apiplėšimas

Draudikas atlygina žalas dėl vagystės, turto sugadinimo ar sunaikinimo, panaudojant fizinę prievartą arba grasinant ją panaudoti. Apiplėšimo faktas privalo būti patvirtintas policijos pažyma.

17.4. Audra

17.4.1. Draudžiamieji įvykiai

17.4.1.1. Draudimas apima žalas, sukeltas audros. Audra laikomas vėjas, kurio vidutinis greitis viršija 20 metrų per sekundę.

17.4.1.2. Jeigu draudimo vietoje vėjo greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais ir/arba faktais, kad vėjas draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems panašiams, tokio paties atsparumo daiktams.

17.4.1.3. Atlyginami tik tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado:

- a) dėl tiesioginio audros poveikio apdraustam turtui;
- b) dėl audros ant apdrausto turto užtvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ir pan.

17.4.2. Nedraudžiamieji įvykiai ir apribojimai

Nėra atlyginama:

17.4.2.1. nuostoliai dėl daiktų, pritvirtintų prie pastato išorinių sienų ar stogo (antenos, iškabos, laidai, stulpai, ekranai ar panašiai) sugadinimo ar sunaikinimo, išskyrus atvejus, kai žalą padaro griūdamas pats pastatas ar audros nulaužtas medis, ar kitas audros nuverstas objektas;

17.4.2.2. žala, sukelta bangų, ledo judėjimo, ledo ar sniego svorio, potvynio ar vandens lygio pakilimo dėl audros, kuri kilo kur nors kitur nei draudimo vietoje;

17.4.2.3. žala pylimui ar dambai;

17.4.2.4. žala pastato išorėje esančiam kilnojamam turtui;

17.4.2.5. žala bet kokiam kilnojamam turtui, jeigu ji nesusieta su audros sukelta žala pastatui;

17.5. Kitos gamtinės jėgos

17.5.1. Kruša

17.5.1.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl krušos. Kruša laikoma 10 ir daugiau mm skersmens ledo gabaliukų krituliai, būdingi šiltajam metų laikui.

17.5.1.2. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti krušos kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktų, kad draudimo vietos zonoje kruša padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams.

17.5.1.3. Draudimo apsauga negalioja kilnojamam turtui, esančiam lauke, šiltnamiams.

17.5.2. Potvynis

17.5.2.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl potvynio. Potvyniu laikomas sausumos plotų užliejimas dėl neišprasto, staigaus ir nenumatyto upių, ežerų, kanalų ir kitų paviršinių vandens telkinių lygio pakilimo.

17.5.2.2. Draudimo apsauga negalioja:

- a) kilnojamam turtui, esančiam lauke;
- b) tose vietovėse, kur pagal statistinius duomenimis, potvynis būna ne rečiau nei vieną kartą per 10 metų. Toks įvykis negali būti laikomas staigiu ir netikėtu.

17.5.3. Liūtis

17.5.3.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl liūtis. Liūtimi laikomas smarkus lietus, kai per 1 val. ar per trumpesnį laiką iškrinta 30 mm ir daugiau kritulių.

17.5.3.2. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių

tamybų duomenimis ir faktų, kad draudimo vietos zonoje liūtis padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams.

17.5.3.3. Draudimo apsauga negalioja kilnojamam turtui, esančiam lauke.

17.5.4. Sniego slėgis

17.5.4.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl sniego slėgio, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 20 cm ar daugiau kritulių sniego pavidalu, o sniego dangos storis padidėja 20 cm ar daugiau ir savo svoriu sulaužo apdraustą objektą.

17.5.4.2. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekių parametrų, remiamasi meteorologinių tamybų duomenimis ir faktų, kad draudimo vietos zonoje sniegas padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams.

17.5.4.3. Draudimo apsauga negalioja kilnojamam turtui, esančiam lauke, šiltnamiams.

17.5.5. Grunto suslūgimas

17.5.5.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl grunto suslūgimo. Grunto suslūgimu laikomas staigus vietovės taško absoliučios altitudės sumažėjimas dėl lietaus, podirvio vandens ir cheminių procesų dirvoje poveikio, dėl ko nusėda pamatai, skyla sienos ar kitokiu būdu sugadinamas ar sunaikinamas turtas.

17.5.5.2. Nuostoliai, kuriuos sukelia grunto suslūgimas, nesusijęs su gamtinių jėgų poveikiu, laipsniškas grunto suslūgimas nėra atlyginami.

17.5.6. Nuošliauža

17.5.6.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl nuošliaužos. Nuošliauža laikoma gamtinių jėgų sukelta savaiminė, staigi ir nenumatyta grunto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grunto svorio jėgai.

17.6. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla

17.6.1. Draudimo apsauga galioja tiesioginio apdrausto pastato sugadinimo ar sunaikinimo dėl pavienių trečiųjų asmenų piktavališkų veiksmų, atžvilgiu, išskyrus:

- sudaužytus ar subraižytus stiklus;
- žalą, padarytą atsitrengus transporto priemonei;
- padegimą, sprogdinimą;
- žalą, susietą su vagyste, dingimu, pasisavinimu, neteisėtu užvaldymu;
- pastato paviršiaus apipaišymus ar apibraižymus.

17.6.2. Piktavališkais veiksmais negali būti laikomi veiksmai, padaryti dėl bet kokio neatsargumo ar netyčia.

17.6.3. Įvykio faktas turi būti patvirtintas policijos pažyma.

17.6.4. Šios rizikos atžvilgiu trečiaisiais asmenimis nėra laikomi:

- Draudėjai, apdraustieji, naudos gavėjai;
- draudėjų ir/ar apdraustųjų darbuotojai, asmenys, kurie faktiškai arba pagal įstatymus yra priklausomi nuo draudėjo ir/ar apdraustųjų;
- turto bendrasavininkiai, nuomininkai, asmenys, kuriems draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėto saugoti apdraustą turtą, rūpintis juo;
- kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atstovai,
- asmenys, kartu su draudėju disponuojantys apdraustu turtu, dirbantys draudėjo patalpose;
- draudėjo/apdraustųjų šeimos nariai, asmenys, vedantys su draudėju/apdraustaisiais bendrą ūkį.

17.7. Stiklo dužis

17.7.1. Draudimas apima apdrausto pastato vidaus ar išorinių įstiklinimų: langų, vitrinų stiklų, stiklinių pertvarų, švieslangui, vidaus ir lauko durų stiklų sudužimą arba skilimą.

17.7.2. Žala reklaminių pobūdžio ženklams, švieslentėms, ekranams ir panašiai, esantiems pastato išorėje, atlyginama tik tuo atveju, kai dėl to yra sutariama individualiai.

17.7.3. Draudikas neatlygins žalos, padarytos:

- dėl statybos, rekonstrukcijos, remonto, montavimo darbų;
- transportavimo metu.

17.8. Transporto priemonės atsitrengimas

17.8.1. Draudimas apima apdrausto turto sugadinimą ir ar sunaikinimą dėl transporto priemonės atsitrengimo.

17.8.2. Nėra atlyginami nuostoliai:

- dėl pačios transporto priemonės sugadinimo ar sunaikinimo;
- kurie gali būti atlyginti pagal galiojančios transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutarties sąlygas.

18. ŽALOS IR IŠMOKOS DYDŽIO NUSTATYMAS

18.1. Atlyginamas nuostolis

18.1.1. *Žala turtui.* Draudikas atlygina tiesioginę materialią žalą dėl apdrausto turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo. Išmoka negali būti didesnė nei draudimo suma kiekvienam objektui, daiktui, turto vienetui ir jokiais atvejais negali viršyti to objekto, daikto, turto vieneto draudimo vertės.

18.1.2. *Papildomos išlaidos,* susidariusios dėl oficialių institucijų reikalavimų. Jei dėl draudžiamojo įvykio yra sugadinamas pastatas, Draudikas taip pat apmoka pagrįstas papildomas išlaidas, susidarancias dėl oficialių institucijų teisėtų reikalavimų remontui ar statybai, bet ne daugiau nei 10% tiesioginės žalos dydžio. Maksimali draudimo išmokos suma, vienok, neviršija draudimo sumos.

18.1.3. *Išskaita.* Kiekvienu žalos atveju yra taikoma išskaita, nurodyta draudimo sutartyje. Kai kuriais atvejais gali būti taikomos specialios išskaitos, nurodytos šiose turto draudimo sąlygose, kaip antai išskaita darbams su ugnimi, arba papildomose draudimo sutarties sąlygose.

18.2. Atlygintino nuostolio dydžio nustatymas

18.2.1. Nuostolio suma, remiantis nauja verte Nuostolio suma, remiantis nauja verte, yra skirtumas tarp turto vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį ir išlikusio turto vertės. Abi vertės skaičiuojamos kaip naujos vertės. Jeigu turtas gali būti suremontuotas, nuostolio dydžiu laikomos išlaidos remontui, tačiau maksimali nuostolio suma yra skirtumas tarp turto vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį ir išlikusio turto vertės po įvykio. Jeigu turto (bet kurio objekto ar dalies) likutinė vertė prieš pat įvykį buvo mažesnė nei 60% jo naujos vertės prieš pat įvykį, tai nuostolio suma skaičiuojama remiantis likutine verte (žr. šių turto draudimo sąlygų punktą 18.2.2). Kiekvienas apdraustas objektas yra vertinamas atskirai, taikant šią sąlygą.

18.2.2. Nuostolio suma, remiantis likutine verte Nuostolio suma, remiantis likutine verte, yra skirtumas tarp turto vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį ir išlikusio turto vertės. Abi vertės skaičiuojamos kaip likutinės vertės. Jeigu turtas gali būti suremontuotas, nuostolio dydžiu laikomos išlaidos remontui, įvertinus nusidėvėjimą, tačiau maksimali nuostolio suma yra skirtumas tarp turto vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį ir likusio turto vertės po įvykio. Abi vertės yra skaičiuojamos kaip likutinės.

18.3. Ekspertai

18.3.1. Draudikas ir draudėjas turi teisę kreiptis į ekspertą dėl nuostolio dydžio nustatymo. Ekspertai skiriami įstatymų nustatyta tvarka. Eksperto išvados yra privalomos abiem šalims, jeigu neįrodyta, kad jos aiškiai skiriasi nuo tikrosios padėties. Remdamasis šiomis išvadomis, draudikas apskaičiuoja draudimo išmoką. Jei šalys nesutaria kitaip, eksperto išlaidas apmoka ta šalis, kuri į jį kreipėsi.

18.4. Išmokos suma

18.4.1. *Išmokos suma.* Paskaičiuojant draudimo išmokos sumą, pirmiausia yra pritaikomi nuostolio atlyginimo apribojimai, jei jie numatyti draudimo sutartyje, po to iš atlygintino nuostolio sumos atimama išskaita.

18.4.2. *Nevisiškas (proporcinis) draudimas.* Jeigu

draudimo suma mažesnė nei apdrausto turto vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, turtas laikomas nevisiškai apdraustu. Tuo atveju išmokos suma yra mažinama taikant koeficientą, lygų draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui. Įvertinant nevisišką draudimą, draudimo suma yra lyginama su nauja verte, kai turtas yra apdraustas nauja verte, ir su likutine verte, kai turtas yra apdraustas likutine verte. Tais atvejais, kai apdrausto turto draudimo vertė draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu padidėja iki 10%, lyginant su draudimo verte sudarant draudimo sutartį, nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma, tačiau draudimo išmoka tokiu atveju negali būti didesnė nei draudimo sutartyje numatyta draudimo suma.

Nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma, jei turtas yra apdraustas pirmos rizikos draudimu.

18.4.3. *Draudimas viršijančia verte.* Jeigu draudimo suma viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę prieš pat draudžiamąjį įvykį. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka. (žr. Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas).

18.5. **Draudimo išmokos mokėjimas**

18.5.1. Dokumentai, būtini draudimo išmokai gauti:

- a) draudėjo prašymas draudimo išmokai gauti, kuriame turi būti aprašytas draudžiamasis įvykis ir nurodoma sąskaita, į kurią pervesti draudimo išmoką;
- b) sunaikinto ar sugadinto turto sąrašas, kuriame nurodomas turto pavadinimas, įsigijimo/ statybos metai, kaina, įsigijimo dokumentai, buhalterinės apskaitos dokumentai;
- c) sąmata, sąskaitos faktūros, mokėjimo pavedimai, pirkimo čekiai, patvirtinantys nuostolio dydį bei išlaidas turtui gelbėti;
- d) jei turtas sunaikintas ar sugadintas dėl gaisro – dokumentų, gautų iš priešgaisrinės tarnybos kopijos;
- e) jei turtas sunaikintas, sugadintas, ar prarastas dėl vagystės, apiplėšimo, neteisėtos trečiųjų asmenų veikos ar vandalizmo – dokumentai iš policijos, patvirtinantys įvykį, objekto apsaugos sutartys, jei tokios buvo sudarytos.

Draudikas turi teisę pareikalauti ir kitų dokumentų, kurie yra reikalingi įvykio aplinkybėms iširti ir nuostolio dydžiui pagrįsti. Visais atvejais draudikas turi teisę pareikalauti dokumentų, įrodančių, kad turtas yra atstatytas arba neabejotinai bus atstatytas.

18.5.2. Draudikui pareikalavus, draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas privalo suderinti su draudiku įmonę ar organizaciją, kuri vykdys sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį bus mokama išmoka, projektavimo, statybos, remonto, gaminimo darbus arba suderinti projektavimo bei turto atstatymo darbų sąmatas. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo.

18.5.3. Pirmiausia yra išmokama draudimo išmoka remiantis likutine arba rinkos verte, taikant mažesniąją iš verčių.

18.5.4. Skirtumas tarp paskaičiuotos išmokos sumos ir sumos, išmokėtos remiantis likutine arba rinkos verte yra mokamas, jeigu dvejų metų laikotarpyje, jei:

- tos pačios rūšies, paskirties ir savybių pastatas yra atstatomas arba suremontuojamas toje pačioje vietoje, o jeigu tai yra neįmanoma, atstatomas arba įsigyjamas kitoje vietoje Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- suremontuojami arba įsigijami tos pačios rūšies, paskirties ir charakteristikų gamybiniai įrenginiai;
- įsigyjamos arba pasigaminamos tos pačios rūšies atsargos;
- draudikui raštu pritarus, įsigyjamas kitos rūšies ar

kokybės turtas vietoj sugadinto ar sunaikinto. Teisė į skirtumą turi tik draudėjas arba naudos gavėjas.

Perduoti šią teisę kitiems asmenims negalima.

18.5.5. Draudėjo pageidavimu draudimo išmoka gali būti mokama tiesiogiai draudėjo ar draudiko raštu sutartai apdrausto ir dėl draudžiamąjį įvykį sugadinto ar sunaikinto turto remonto darbus ar statybos darbus atliekančiai įmonei pagal tos įmonės pateiktas pagrįstas sąskaitas. Prieš apmokėdamas sąskaitas, draudikas turi teisę įsitikinti, kad darbai yra atlikti ir sąskaitos yra pagrįstos.

18.5.6. Jeigu atstatymas užsitęsia daugiau nei dvejus metus dėl oficialių institucijų veiksmų, šis laikotarpis yra pridedamas prie anksčiau minėto dvejų metų laikotarpio.

18.6. **Pastato liekanų atlyginimas**

18.6.1. Jeigu yra kokių nors galiojančių oficialių institucijų draudimų arba apribojimų, kurie neleidžia panaudoti po įvykio išlikusios pastato dalies jį atstatant, tai atlyginama ir šita išlikusi pastato dalis.

18.6.2. Draudėjas turi parodyti, kad toks draudimas (žr. šių turto draudimo sąlygų 3.6.1 punktą) ar apribojimas galioja. Jeigu Draudikas reikalauja, Draudėjas turi kreiptis leidimo atstatyti pastatą iki jo buvusios būklės ir, jeigu tos leidimas neduodamas, pateikti apeliaciją. Draudikui pareikalavus, Draudėjas turi įgalioti Draudiką atstovauti jį, gaunant tokį leidimą.

18.7. **Kitos žalos atlyginimo sąlygos**

18.7.1. *Duomenys, brėžiniai ir pan.*

Žala brėžiniams, dokumentams, byloms, duomenims, programinei įrangai, modeliams, formoms, šablonams yra atlyginama tik tuo atveju, jei panašus turtas vietoj sugadintojo yra įsigyjamas dvejų metų laikotarpyje po draudžiamąjį įvykį ir toks turtas buvo nurodytas draudimo sutartyje.

Jeigu duomenys ir programinė įranga yra apdrausti, jiems padaryta žala atlyginama tik tuo atveju, jei tai susiję su fizine žala techninei įrangai ar duomenų kaupikliams.

18.7.2. *Alternatyva išmokos mokėjimui pinigais*

Draudikas turi teisę pasirinktinai atstatyti, sutaisyti ar nupirkti sunaikintą arba sugadintą turtą vietoj išmokos mokėjimo pinigais.

18.7.3. *Įkeičiamas ir ne nuosavas turtas*

Žala turtui, kuris yra įkeičiamas paskolos atveju arba nėra draudėjo nuosavybė, yra atlyginama draudėjui tik tais atvejais, kai draudėjas įrodo, kad turtas nebėra įkeistas arba naudos gavėjai ar turto savininkas sutinka, kad išmoka būtų mokama draudėjui.

18.7.4. *Draudiko teisė išpirkti sugadintą turtą*

Savininkas išlieka turto savininku net jeigu tas turtas ir sugadintas. Draudikas, vienok, turi teisę išpirkti sugadintą turtą ar jo dalį. Išpirkimo vertė yra skaičiuojama tokiu pat pagrindu, kaip ir draudimo suma, t.y. remiantis nauja, likutine verte arba likvidacine verte.

18.7.5. *Draudėjo prievolė grąžinti išmoką už atgautą turtą*

Jei Draudėjas po to, kai jam buvo išmokėta draudimo išmoka, gauna kompensaciją arba atgauna prarastą turtą arba jo dalį, jis privalo nedelsiant grąžinti atitinkamą išmokos dalį.

UAB DK "PZU Lietuva" valdybos pirmininkas
Jaroslaw Kiersznowski